

Rozhledy

8

ČASOPIS PRO PÍSEMNOU A ELEKTRONICKOU KOMUNIKACI

ROČNÍK 97 • DUBEN 2022 • ZDARMA

Do třetice vznikl v roce 1863 v praxi neupotřebitelný stroj **Benjamina Livernora**. Byl to v podstatě tiskací stroj se šesti klávesami, k napsání jednoho písmene bylo zapotřebí dvou i více úderů.

Píše se rok **1864** a šikovný truhlář **Peter Mitterhofer** sestavil několik dřevěných modelů psacího stroje. Se svými modely nikdy nebyl zcela spokojen, neustále je vylepšoval, takže z původního děrování papíru jehlami postupně přešel k typům, používal válec a přehradovač. Škoda, že se Mitterhofer ve snaze o prodej svých strojů spojil s císařskou kanceláří místo s inženýry a podnikateli. Od kanceláře sice obdržel podporu, ale nikdo jiný si stroj nekoupil.

Přesto byl Peter Mitterhofer na konferenci UNESCO v roce 1962 uznán za **vynálezce psacího stroje**.

V zimě **1865–66** věnoval svůj volný čas sestrojení psacího stroje **Malling-Hansen**, pastor a správce ústavu pro hluchoněmé v Kodani. Jeho přístroj měl původně sloužit právě hluchoněmým, měl jim umožnit vyjadřování stejně rychlé jako posunková řeč.

Svůj stroj nazval „skrivekuglen“, tedy psací koule. Konstrukce byla zcela ojedinělá. Typy byly umístěné na dolní části kolmých klávesových pák, směřujících do tiskařského středu. Páky procházely porcelánovou koulí a na horním konci měly tlačítka s příslušným znakem. Písmo se barvilo zpočátku uhlovým papírem, později samočinně odvíjenou barvicí páskou a bylo viditelné. Dále byl stroj vybaven řádkovačem, mezerníkem a zvukovým signálem na konci řádku. Na pozdějším modelu bylo možno tisknout tři písmena najednou.

Psací koule byla prvním továrně vyráběným strojem, a to nejen v Dánsku, ale i v Německu, Francii a Rakousku. Sice jich bylo vyrobeno pouze

několik set kusů, ale již byly využívány v obchodech, bankách a tiskárnách.

Počátky průmyslové výroby a co jim bezprostředně předcházelo

Velice významným rokem v historii psacích strojů se stal rok **1867**. Právě v tomto roce byly zahájeny pokusy, které – navzdory překážkám a obtížím – vedly k sestrojení prakticky upotřebitelného, továrně vyráběného psacího stroje.

Zároveň to byl rok velice bohatý na vynálezy. Z těch méně významných uvedeme alespoň brazilského kněze **Francisca Joao de Avezeda**, který svůj psací stroj představil veřejnosti na výstavě v Pernambuku. Za vynález byl sice vyznamenán, ale nenalezl pro jeho výrobu podnikatele. Místo podpory mu vláda v Rio de Janeiro věnovala zlatou medaili. Jeho snaha je dokladem, že vynalézání v tomto oboru nebylo pouze doménou evropských a severoamerických vynálezců.

Nicméně další vývoj probíhal právě ve Spojených státech, konkrétně v Milwaukee. Zde se ve společné dílně sešli **Carlos Glidden**, obchodník a tiskař, **Christopher Latham Sholes**, soudní úředník, a **Samuel W. Soule**, strojník. Glidden pracoval na svém rycím stroji, Sholes a Soule na stroji číslovacím. Není jasné, kterého z nich napadlo sestrojit stroj psací. Snad Gliddena, který se inspiroval popisem Prattova stroje, uveřejněného v časopise „Scientific American“. Jisté je, že Sholes i Soula při vynalézání finančně podporoval.

Podle jiných pramenů (Charles Weller v „Early History of the Typewriter“) prý na myšlenku sestrojit psací stroj přišel vlastně Sholes. Ostatně telegrafista Weller by měl být pramenem věrohodným, protože se od samého počátku o vynález velmi zajímal. Předpovídal mu velký význam a nemýlil se.

Pozor, změna adresy webových stránek STÚ

Vážení odběratelé, z důvodu zániku webu nuv.cz budou od 1. 4. 2022 webové stránky STÚ včetně stránky Rozhledů přesunuty na novou adresu:

www.npi.cz/statni-tesnopisny-ustav a www.npi.cz/statni-tesnopisny-ustav-rozhledy

Státní zkoušky – jarní zkušební období

Jarní zkušební období bylo zahájeno 1. dubna 2022 a potrvá do konce června t. r. Veškeré podrobnosti naleznete na nové adrese webových stránek:

www.npi.cz/statni-tesnopisny-ustav-statni-zkousky

The Fascinating History of Easter

Easter Sunday is coming up, which means it is almost time to bust out the egg dyeing kits, start preparing your dinner menu, and assembling your Easter baskets. The Christian holiday has been observed since the second century. Over the years, many Easter traditions have taken shape, everything from chocolate bunnies to	68 131 197 262 328
Easter egg hunts. From coloured eggs to chocolate eggs to egg hunts, nothing says Easter like the incredible edible. Yet our modern take on collecting, dyeing, and decorating eggs comes from a tradition dating back thousands of years. Ancient cultures, including the Greeks and Egyptians, saw eggs as a sign of a new	392 457 523 586 652
life and fertility. They used eggs in religious rituals and hung them in pagan temples for mystical purposes. Later, as Christian missionaries observed community members hunting for eggs every spring, they began using the food as a useful tool to describe resurrection. They would dye the eggs based on what colours meant	718 785 848 911 978
to the church: yellow for resurrection, blue for love, red for the blood. Or, they would paint various scenes from the Bible on eggs and hide them. The child who found the egg would come back and tell the story painted on that egg. Like many other Easter traditions, the Easter Bunny evolved out of ancient fertility and	1042 1109 1174 1239 1307
spring celebrations. Rabbits give birth in the spring. So, in places where the fields became overrun with baby bunnies, it was natural to incorporate the rabbit as a symbol for spring and, eventually, Easter. According to a very old German story, a poor woman who loved children would hide brightly coloured eggs in her	1371 1436 1498 1566 1632
garden as Easter treats. One year, while the children searched for them, they noticed a hare hopping past and believed that the animal had left the eggs. Like the tradition of the Easter bunny, the tradition of the Easter basket likely began in Germany. Once children began to think the Easter Hare would leave goodies, they	1697 1762 1830 1898 1966
started to create small nests of leaves and branches in their gardens where the bunny could place them. Another interpretation says that the Easter basket tradition began much earlier with farmers in Middle Eastern cultures. They would reportedly bring all seedlings in a basket to be blessed, in hopes of a bountiful	2028 2094 2157 2224 2289
harvest. Actually, we can thank Lent for our big Easter feasts. Originally, Lent required people to fast for forty days, with the exclusion of Sundays. However, these days it is more commonly observed by having people give up some of their indulgences, like alcohol, caffeine, chocolate, television, or even social media.	2356 2424 2488 2554 2618

Jak se učit

Ve škole nás bohužel nikdo nenaučil, jak se efektivně učit. V článku se proto na některé techniky efektivního učení.

Aktivní učení je lepší. Většina z vás, když se má něco učit, se uchyluje k pasivním metodám učení. Co to znamená? Učivo prostě jenom vstřebáváte pasivně a nijak

zvlášť s ním nepřemýšlíte. Typickým příkladem pasivního učení může být třeba čtení nebo přepisování. Dá se říct, že je to sada návodů, která vám umožní se snadněji učit.

Pasivní způsoby učení vás nijak neobohacují a nezlepšují zapamatování studijní látky. Velkým nebezpečím pasivních

metod učení je tzv. iluze učení: máte pocit, že informace umíte, ale až zjistíte u zkoušky, že skoro nic neumíte.

Právě tohle posiluje zapamatování informací. Pokaždé, když si vybavíte učivo, zlepšíte zapamatování. Při učí byste se spíše měli zaměřit na aktivní metody učení. Znamená to

do souvislosti ho dávat a souvislosti v učivu nacházet s jiným učivem nebo předmětem. Přitom pomáhá, když jste na to aspoň dva. Pokud se učíte aktivně, nudíte svůj mozek, aby přemýšlel informace z paměti. Učení pomocí vybavování mohou přirovnat k zasněžené cestě. Když se s tou informací

setkáte poprvé, uloží se do paměti celkem snadno, ale postup na ni začíná sněžit. Když si ale informaci znovu vybavujete, je to totéž, jako po cestě projeli pluhem.

Další rada: Nikdy nemultitaskujte! Už jen málokdo se dnes dokážeme věnovat pouze jedné činnosti. V době mobilů a

všude přítomnosti internetu jsme neustále online a vystaveni pokušení být stále a stále nějak vyrušováni. Cesta je znovu čistá a k informacím se dostanete velmi snadno.

Právě tohle už pomaluje naši schopnost se učit. Pokaždé, když činnost změníme, oslabujeme a unavujeme náš mozek.

ách

zaměříme

→ ←

nau

□

nad

pouhé

□

metody

ované

e

□

učení

řovat

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Y

t

a doloval

ly

te

pně

byste

→ ←

jenom

ného

čím

zp

□

Mohu vám to vysvětl^{lit}ovat na jednoduché analogii. Představte si náš mozek jako nějaký starý telefon mobilní, který dokáže mít na jednou zapnutou pouze jednu aplikaci. Teď si za telefon dosadíte mozek, za aplikaci činnost a máte to.

Pokaždé, a chceme otevřít aplikaci novou, musíme zavřít tu předchozí (trvá to nějakou dobu), než se načtou data pro tu novou aplikaci. Jestliže stále přepínáme z aplikace na aplikaci příliš často, vybíjíme rychle baterku a navíc pokaždé, když se přepne, kousíček výkonu procesoru zůstane u předchozí činnosti. Když stále měníte své činnosti,

kterým se věnujete, vyčerpáváte svůj mozek a nedovolujete si pracovat a učit se tak rychle. ↑ Zvláště vám učení kazí Nejvíce mobil. → Učte se průběžně. Má to hned několik důvodů: Pokud a počítač → se učíte všechno najednou, většinou už jste ↓ tlakem a ↓ pod vystresováni, což rozhodně nepomáhá se učit rychleji. Když □

se něco učíte \downarrow ěžně, dáváte mozku šanci \downarrow celou látku mnohem \downarrow průb \rightarrow \rightarrow \rightarrow
lépe pochopit a tím pádem uložit \downarrow paměti, a to na \downarrow trvalo. \downarrow do \uparrow \uparrow

Ba co víc, své baterky vybíjíte mnohem rychleji a pokaždé, když přeskočíte z činnosti na činnost, část výkonu vašeho mozku zůstane u předchozí činnosti. Navíc, když se učíte

na poslední chvíli, máte tendenci zanedbávat/ který je / spánek
 v průběhu informací naučených pro upevnění nutný nezbytně 1 2 3 4 5 6 7 8
 dne. Udělejte celý den něco málo do školy. Opravdu vám to / každý
 nezabere více času, jenom se informace/ snadněji naučíte. / mnohem

Je to jednoduché a logické, jenom musíme chtít se tím řídit. Projedte si své poznámky z hodin a vyčíslete nějaký příklad. Všechno to patří k duševní dovednosti učení a tu si můžete osvojit výhradě jejím opakovaným používáním. Jinak nemáte šanci dosáhnout vyšších kvalit. Dohnat to v pozdějším věku, to už tak úspěšné nebývá.

Gardské jezero je největším italským jezerem, na které můžete narazit pod názvem Lago di Garda. Gardské jezero se pyšní poměrně velkou hloubkou. Podle typu se jedná o ledovcové jezero, které leží v pouhých nadmořské výšce šedesáti pěti metrů nad mořem. Situováno je v severní části Itálie, a to konkrétně mezi Pádskou nížinou a Alpami. Krásu jezera objevili již staří Římané, kteří ho pojmenovali Benaco. Města soustředěná kolem jezera se později stala letními sídly veronských, milánských a benátských rodů. Od 19. století se začal turismus více rozvíjet, hlavně v důsledku vybudování silnic okolo jezera. Dnes je oblíbeným místem turistů, cykloturistů, windsurfařů a horolezců. S jezerem Lago di Garda je spojena bohatá fauna a flóra. Výborné podmínky jsou zde například pro pěstitelství, což dokazují vinice s různými odrůdami vín. Největším přítokem Gardského jezera je řeka Sarca. Gardské jezero můžeme označit za velice komplexní lokalitu. Toto turisticky vyhledávané místo vybízí k realizaci mnohých aktivit. Zároveň jsou zde dostupná známá místa, jež stojí za návštěvu. Podél břehu jezera se nachází hned několik měst, která je dobré navštívit. Tak například v městečku Desenzano del Garda můžete poznávat krásy tamního hradu, ale také katedrálu Santa Maria Maddalena. Okouzující je i nedaleký přístav nebo pozůstatky římské vily. Hned poté je dobré se vydat do Gargnana, kde najdete kostel San Francesco pocházející ze třináctého století. V Riva del Garda na vás bude čekat vodní pevnost Rocca. Dále si nenechte ujít krásy místa označovaného jako Peschiera del Garda. Největší dominantou tohoto města jsou staré domky posazené na kůlech, které jsou dokonce zapsány na seznamu světového dědictví UNESCO. Velice navštěvovaný je hrad Castello Scaligero, hrad Arco, botanická zahrada André Hellera, muzeum vína v městečku Bardolino, hrad Drena, ale i muzeum oleje u města Peschierou. Vedle památek či oblíbených staveb najdete na Lago di Garda i přírodní krásy. Ujít byste si neměli nechat vodopád Ponale. Kolem Gardského jezera se lze věnovat nejrůznějším aktivitám. Místo přímo vybízí k vodním hrádkám, jakými jsou kitesurfing a windsurfing. Oblíbená jsou šlapadla nebo výlety na lodích. Díky zasazení Lago di Garda do horského prostředí je to také horolezectví. Krásné výhledy se vám dostanou díky paraglidingu, zapomínat byste neměli ani na horskou turistiku a cyklistiku. Treky s batohem na zádech kolem Gardského jezera lze pochopitelně vyměnit i za relaxační činnosti. Kromě nakupování a nočního života je možné si užít několika významných	63 132 196 258 326 395 462 528 593 660 729 797 859 929 991 1056 1123 1186 1250 1316 1380 1447 1516 1582 1650 1711 1775 1840 1905 1971 2040 2108 2173 2236 2302 2369 2435 2503 2567 2632
---	--

zábavních parků. S Gardským jezerem se pojí také lehká a lahodná	2699
gastronomie. Vyhlášený je zde extra panenský olivový olej, který	2765
je nedílnou složkou mnohých pokrmů. Jeho součástí mohou být také	2831
vybrané bylinky i artyčoky. Vzhledem k tomu, že Lago di Garda je	2899
jezero, pak je zřejmé, že hlavní doménou jídelničku jsou ryby.	2962
Ochutnat můžete třeba okouna s olivami nebo na másle. Ryby jsou	3028
připravovány také v bramborové krustě, na citronu i s celerovým	3092
pestem. Na Gardském jezeře si na své přijdou i ti, kdo nejsou	3156
zrovna dvakrát velkými příznivci rybích pokrmů. Ochutnat můžete	3221
nejrůznější druhy těstovin, jejichž součástí bude třeba kozí sýr.	3287
Lahodný je kachní vývar s cuketami, ale i risotto s kopřivami.	3351
Pokud si budete chtít zamlsat, lze vyhledat speciální desert	3413
vyrobený z kaštanů anebo sýry kombinované s medem. Počasí na	3475
Gardském jezeře je středomořského charakteru, což je způsobeno	3539
situováním vodní plochy mezi velkými alpskými vrcholky. To tedy	3604
znamená, že vám klima může připomínat počasí u moře, jen s tím	3667
rozdílem, že zde budete ochlazováni příjemným větrem od jezera.	3731
Počasí v létě je velice příjemné. Průměrné teploty se šplhají až	3798
k dvaceti pěti stupňům. Maxima mohou překračovat třicítku. K tomu	3868
nejčastěji dochází na přelomu července a srpna. Jediným minusem	3933
tamního klimatu jsou dešťové srážky. Jsou totiž nevyzpytatelné,	4000
mohou přijít kdykoliv během roku, tedy i v průběhu letní sezóny,	4066
kdy jsou doprovázeny bouřkami. Jezero je bezpečnou destinací.	4129
Pouze na frekventovanějších místech si hlídejte osobní věci, ale	4195
to spíše před ostatními turisty. Pozor si dávejte i při výletech	4261
v okolí Gardského jezera nebo při trecích do hor. Nepřeceňujte	4328
své síly, mějte také u sebe dostatek pitné vody a nepodceňujte	4393
tamní změnu počasí ve vyšší nadmořské výšce. Je rovněž vhodné	4456
držet se vyznačených tras a stezek. Pobyt u jezera Lago di Garda	4524
je spojen s vyššími náklady. Tato lokalita je dražší, než jsme	4588
zvyklí v České republice, a některé ceny za služby dokonce předčí	4657
i italský průměr z přímořských letovisek. Ke Gardskému jezeru se	4724
můžete dostat nejrůznějšími způsoby. Jednou z variant je osobní	4789
automobil. Cestu dlouhou asi sedm set padesát kilometrů ujedete	4854
zhruba za osm hodin jízdy. Kromě benzínu byste měli počítat také	4920
s rakouskou a italskou dálniční známkou, a to včetně poplatku za	4985
Brennerský průsmyk. Levnější alternativou pak je autobus. Využit	5053
můžete služeb různých autobusových společností. O něco dražší	5116
vlakové spojení je pak další možností. Počítejte však s tím, že	5181
budete několikrát přestupovat, takže se prodlouží doba dojezdu.	5245

? Mobilní oplocení

Jako asistent/ka ředitele Protex, a. s., Palackého 25, Karviná (tel.: 533 356 450, mobil: 775 225 489, e-mail: oapalackeho@iol.cz) reagujete dnešního dne na inzerát společnosti s ručením omezeným STAVEBA (Lidická 25, 602 00 Brno) uveřejněný na internetu. Obracíte se na Ing. Romana Prokeše. Máte zájem o pronájem mobilního plotu P300 od 2. 5. 2022 do 5. 6. 2022, abyste zajistili ohrazení stavby nové budovy školní jídelny. Jedná se o plochu s obvodem 425 m s dvěma brankami pro pěší a jednou branou, minimálně 4 m širokou, pro vjezd stavební techniky. Oplocení potřebujete po celé délce zakrýt plachtami kvůli předpokládanému velkému množství prachu vznikajícímu během výstavby. Žádáte o zaslání cenové kalkulace a obchodních podmínek. Písemnost odesíláte dnes pod značkou 364/22-Ko a podepíše ji váš nadřízený Ing. Petr Kotrč.

*Z á h l a v í d o p i s u**Označení odesílatele s adresou a poštovním směrovacím číslem*

VÁŠ DOPIS ZN.: 364/22-Ko

ZE DNE:

NAŠE ZN.:

VYŘIZUJE: Vzor
TEL.: 533 356 450
MOBIL: 775 225 489
E-MAIL: oapalackeho@iol.cz

STAVEBA s. r. o.
Ing. Roman Prokeš
Lidická 25
602 00 BRNO

DATUM: 2022-04-01

Poptávka na mobilní oplocení

Vážený pane inženýre,

velice nás zaujal Váš inzerát na pronájem mobilního oplocení uveřejněný na internetu.

Máme zájem o pronájem mobilního plotu P 300 od 2. 5. 2022 do 5. 6. 2022, abychom zajistili ohrazení stavby nové budovy školní jídelny. Jedná se o plochu s obvodem 425 m. s dvěma brankami pro pěší a jednou branou, minimálně 4m širokou, pro vjezd stavební techniky. Oplocení požadujeme po celé délce zakrýt plachtami kvůli předpokládanému velkému množství prachu vznikajícímu během výstavby.

Žádáme o zaslání cenové kalkulace a obchodních podmínek.

Těšíme se na vaši brzkou nabídku a jsme s pozdravem

Ing. Petr Kotrč
ředitel školy

Příloha

Hnojivo

Jako asistent/ka vedoucí odbytu společnosti KLIN-CZECH, spol. s r. o. (tel.: 386 361 653, mobil: 604 145 223, e mail: klin@esnet.cz), odpovídáte na písemnost paní Anny Hornákové z Dětského domova Svět. Doporučujete jim zejména pokrývky a polštáře Klinik a dětské lůžkoviny Klinik Junior. Všechny polštáře plníte směsí PES kuliček a polyuretanových tyčinek, příkrývky bioaktivními PES vlákny s dlouhodobým protibakteriálním a protiplísňovým působením. Nabízené lůžkoviny se dají prát a vyvážet při 90 °C v automatické pračce. Dále jim můžete nabídnout dětské ložní soupravy Klinitex v různých vzorech a barevných variantách, dětské deky s veselými motivy a prostěradla bavlněná i froté. Pro dospělé můžete dodat ložní soupravy kretonové, damaškové, krepové nebo saténové. Sdělujete, že objednávku jste schopni vyřídit do 30 dnů. Pro informaci k písemnosti přikládáte bohatě ilustrovaný katalog spolu s ceníkem. Dopis zn. 395/2022-Be odesíláte dnešního dne a podepíše ho vaše nadřízená Marie Bendová.

Dětský domov Svět
Friedova 1251, 343 01 Pelhřimov

VÁŠ DOPIS ZN.:

ZE DNE:

NAŠE ZN.: 311/2022-Ho

KLIN-CZECH, spol. s r. o.

Klásterská 71

377 01 JINDŘICHŮV HRADEC

VYŘIZUJE: Malá

TEL.: 565 323 131

MOBIL: 723 444 181

E-MAIL: domov.svet@iol.cz

DATUM: 2022-03-25

Poptávka po možnosti dodávky lůžkovin

Vážení dodavatelé,

na základě předběžných telefonických informací, které jsme od Vás získali, Vás žádáme o zaslání nabídky lůžkovin pro náš nově otevřený dětský domov.

Zajímají nás zejména ložní soupravy, prostěradla, polštáře a pokrývky vhodné pro alergiky, vše v provedení pro děti i pro dospělé. Uvítáme, zašlete-li nám katalog a aktuální ceník.

Věříme, že si z Vaší nabídky vybereme. Rozhodnutí o event. objednávce bude záviset na příznivosti Vašich cen a požadavcích našich sponzorů.

S pozdravem

Anna Hornáková
hospodárka

? Židle

Jako asistent/ka ředitele SOŠ Evropská (e-mail: sosevsropska@evropska.cz, tel.: 596 181 564, mobil: 604 123 952) reklamujete u vedoucího odbytu společnosti s ručením omezeným CHAIRS MORAVA (Spádová 124, 735 81 Bohumín) dodávku kancelářských židlí. Na základě objednávky č. 321/22 vám před 10 pracovními dny (uveďte konkrétní datum) měli dodat pro vaši počítačovou učebnu 17 ks kancelářských židlí typu LD seating 300-ZY v modré barvě s opěrkami pro ruce. Obdrželi jste však židle v oranžové barvě a u tří kusů z nich navíc opěrky pro ruce chyběly. Tyto židle jsou pro vás naprosto nevyhovující a žádáte proto o urychlenou nápravu. O nedostatcích v dodávce jste sepsali Zápis o vadách, který přikládáte. Dopis odesíláte dnes pod značkou 556/22-Je a podepíše ho váš nadřízený PhDr. Rudolf Jelínek.

? Školní hřiště

Jako asistent/ka jednatele společnosti Stavex, s. r. o. (e-mail: stavex@iol.cz, tel: 272 356 785, mobil: 777 051 842), se dnešního dne obracíte dopisem značky 536/22-KI na paní PhDr. Zuzanu Malkovskou, ředitelku ZŠ Čapkova (Videňská 5, 142 00 Praha 4). Vaše společnost provedla kompletní rekonstrukci školního hřiště a faktura č. 456/21 znějící na částku 75.192 Kč byla splatná před pěti pracovními dny (uveďte konkrétní datum). Žádáte o úhradu dlužné částky do 5 pracovních dnů (uveďte konkrétní datum) na váš bankovní účet, pokud tak již mezitím dlužník neučinil. Kopii faktury přikládáte. Dopis podepíše váš nadřízený pan Ivo Klinský.

? Průmysl

Sestavte do přehledné tabulky indexy průmyslové produkce v ČR. Průmysl měl v říjnu 2021 index 94,6, v listopadu 2021 index 101,3, v prosinci 2021 index 98,4 a v lednu 2022 index 101,0. Těžba a dobývání – 106,8; 104,3; 103,2; 100,6. Zpracovatelský průmysl – 92,7; 100,9; 97,3; 101,7. Výroba a rozvod elektriny, plynu, tepla a vzduchu – 110,5; 104,7; 104,9; 96,2. Nezapomeňte uvést, že indexy proti stejnému období předchozího roku zveřejnil ČSÚ na svých webových stránkách 11. 3. 2022.

? Zahraniční obchod

Máte k dispozici údaje z bilance zahraničního obchodu ČR ve čtvrtletích roku 2021. Vývoz zboží měl ve čtvrtletích roku 2021 proti stejnému čtvrtletí 2020 indexy 106,8, 134,4, 95,8 a 91,1, indexy proti předchozímu čtvrtletí 97,1, 99,5, 93,2 a 101,2. Vývoz služeb – 82,7; 113,7; 111,6; 115,3; 98,9; 108,5; 99,7; 107,7. Dovoz zboží – 107,3; 135,7; 107,9; 103,5; 103,0; 105,5; 96,6; 98,7. Dovoz služeb – 88,7; 111,2; 114,8; 107,6; 100,4; 102,7; 98,8; 105,7. Nezapomeňte uvést, že indexy stálých cen jsou v údajích Českého statistického úřadu očištěny o vliv sezónnosti a nestejného počtu pracovních dní.

? Vývozní ceny

Zpracujte do přehledné tabulky indexy vývozních cen v ČR za prosinec 2021. U potravin a živých zvířat byly indexy proti stejnému období předchozího roku v říjnu 105,6, v listopadu 110,4 a v prosinci 110,8, podíl klouzavých průměrů u nich byl 104,6. Nápoje a tabák – 94,7; 96,5; 98,0; 96,8. Suroviny s výjimkou paliv – 157,8; 156,8; 152,4; 145,2. Minerální paliva a příbuzné materiály – 204,6; 222,8; 229,4; 157,9. Stroje a dopravní prostředky – 99,2; 101,6; 102,0; 101,2. Průmyslové spotřební zboží – 99,4; 101,3; 102,1; 99,5. Nezapomeňte uvést, že podíl klouzavých průměrů je podíl průměrů bazických indexů (průměr roku 2015 = 100) za posledních 12 měsíců a jim předchozích 12 měsíců.

? Hosté

V souboru **2021_08_tabulka4.xlsx** upravte tabulku podle požadavků ke státní zkoušce. V prvním sloupci je uveden kraj, ve druhém a třetím nerezidenti a rezidenti ve 3. čtvrtletí, ve čtvrtém a v pátém nerezidenti a rezidenti ve 4. čtvrtletí a v šestém a sedmém nerezidenti a rezidenti od počátku roku. Doplněte součtový řádek.

? Nerezidenti

V souboru **2021_08_tabulka5.docx** upravte tabulku podle požadavků ke státní zkoušce. V prvním sloupci je uvedena země, ve druhém, třetím a čtvrtém hosté ve 3. čtvrtletí, ve 4. čtvrtletí a od začátku roku, v pátém, šestém a sedmém přenocování ve 3. čtvrtletí, ve 4. čtvrtletí a od začátku roku.

Faerské ostrovy

Faerské ostrovy tvoří osmnáct malých ostrovů v severním Atlantiku	68
mezi Islandem, Skotskem a Norskem. V českém překladu se jmenují	136
Ovčí ostrovy a ovčí zde uvidíte opravdu hodně. Většina turistů se	204
tu zdrží pouze pár hodin cestou trajektem na Island. Zdržíte-li	270
se však déle, objevíte spoustu krásných míst a příjemných lidí.	334
Ne náhodou časopis National Geographic vyhodnotil Faerské ostrovy	404
jako nejkrásnější souostroví na světě. Můžete si vychutnat krásné	471
výhledy z auta i z vysokých hor a útesů přístupných jen pěšky.	534
Milovníky přírody a geologie potěší zdejší unikátní krajina.	596
Historické kamenné či dřevěné domky porostlé trávou se budou	658
líbit fanouškům neobvyklé architektury. Ornitologové si budou	721
případat jako v ráji při pozorování terejů, papuchalků a spousty	786
dalších ptáků. Faerské ostrovy lákají hlavně na drsnou severskou	852
krajinu, na vysoké a strmé útesy i kopce bez stromů končící přímo	918
v moři. V malých vesničkách najdete barevné původní domky, mnohdy	985
s travnatou střechou, o jejíž udržování se starají všudypřítomné	1050
místní ovce. Očím lahodí nádherné zátoky, vodopády, majáky, úzké	1116
silničky, rozbouřené moře, to všechno dělá z ostrovů ráj pro	1177
fotografy. Velmi oblíbenou atrakcí jsou papuchálci, černobílí	1240
ptáci s červenými nápadnými zobáky, kteří se stahují z moře na	1303
pevninu kvůli hnízdění. Většina obyvatelstva na ostrově se živí	1368
rybolovem. Během návštěvy určitě ochutnejte jak čerstvé, tak	1430
sušené ryby. Rybolov jako takový představuje téměř veškerý export	1497
z ostrovů. Na ostrovy se můžete pohodlně dostat letecky, malé	1560
mezinárodní letiště se nachází na ostrově Vágar. Přímým letem	1624
můžete dorazit například z Kodaně, Paříže, Bergenu či Reykjavíku.	1694
Druhou možností je trajekt plující z dánského přístavu Hirtshals.	1762
Plavba trvá necelých čtyřicet hodin a trajekty jezdí celoročně.	1827
Faerské ostrovy mají průměrně 283 deštivých dnů v roce. Počasí se	1897
mění z minuty na minutu a vy tak během dne můžete celkem snadno	1961
zažít všechna roční období. Letní teploty nešplhají příliš vysoko	2028
a zimy bývají mírné, sněhové srážky minimální. Počítat musíte se	2094
silným větrem a deštěm jak v létě, tak v zimě. Máte-li v plánu	2158
navštívit muzea a interiéry památek, často jsou otevřené pouze	2221
v červenci a srpnu. V zimě jsou zde velmi krátké dny a během nocí	2288
můžete při troše štěstí pozorovat polární záři. V létě se stmívá	2354
kolem půlnoci a opravdovou tmu ani neuvidíte. Nejlepší je pro	2417
pohyb po ostrovech vlastní auto. Většina silnic je ve výborném	2481
stavu. Některé ostrovy jsou propojené mosty či podvodními tunely	2547
a na jiné se dostanete lodí nebo překvapivě levným vrtulníkem.	2610

1. Otevřete soubor **2021-22_R8.docx** a uložte ho ve tvaru **Jmeno_Prijmeni.docx**.
2. První odstavec upravit fontem Arial, 32 b., tučná kurzíva a zarovnejte horizontálně na střed stránky. Za první odstavec vložte konec stránky. Mezeru před odstavcem nastavte na 36 b.
3. Na titulní stránku vložte obrázek ze souboru **Rose.jpg**. Upravte jeho šířku na 12 cm proporcionálně a zarovnejte ho horizontálně i vertikálně na střed stránky.
4. Na další samostatnou stránku napište text „Obsah“, pro který použijte styl Nadpis 1. Pod něj vygenerujte automatický obsah, ve kterém nadpis „Obsah“ nebude uveden. Styl zvolte výrazný. Mezeru před odstavcem u první úrovně nadpisů v obsahu upravit na 6 b. a u druhé úrovně nadpisů upravit mezeru před odstavcem na 0 b.
5. Nastavte levý a pravý okraj stránky na 2,5 cm, horní okraj upravit na 2,5 cm a dolní okraj na 4 cm.
6. Úroveň nadpisu je označena číslovkou na začátku řádku. Nadpis 3 je naformátován písmem Georgia. Naformátujte nadpisové styly podle následující tabulky. Po naformátování tyto číslovky odstraňte.

Styl	Písmo	Zarovnání	Mezery odstavce (b.)	
			před	za
Nadpis 1	Calibri, 32 b., tučné kapitálky	Vlevo	0	24
Nadpis 2	Calibri, 25 b., tučná kurzíva	Vlevo	36	24
Nadpis 3	Calibri, 20 b., kurzíva	Vlevo	24	18

7. Nadpisy budou číslovány ve tvaru 1, 1.1, 1.1.1 apod. Speciální představení u Nadpisu 1 nastavte o 1,8 cm, u Nadpisu 2 a 3 o 2 cm. Pro nadpisy použijte jednoduché řádkování, žádný z nadpisů nebude osamoceně na konci stránky.
8. Do záhlaví stránky k pravému okraji zarovnejte text „Zdroj: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Růže>“. Font použijte Arial, 10 b. Z internetové adresy vytvořte hypertextový odkaz. Záhlaví nebude na první stránce zobrazeno.
9. Do zápatí k pravému okraji vložte číslování ve tvaru „Strana 1“. Text upravit stejně jako v předchozím bodě a zvýrazněte jej tučně. První stránka se nebude do číslování počítat. Výšku oblasti zápatí nastavte na 2,5 cm.
10. Normální text upravit černým fontem Times New Roman o velikosti 11 b., zarovnejte ho do bloku, řádkování nastavte na 1,2 řádku s mezerou za odstavcem 12 b.
11. Nahradte všechny pevné mezery obvyčejnými.
12. V podkapitole „Druhy přirozeně rostoucí v ČR“ naleznete tabulku. Odstraňte z tabulky označení odrážek a převedte jednotlivé odstavce na řádky tabulky. Šířku tabulky upravit na 8 cm, řádek bude 1 cm vysoký a text zarovnaný horizontálně i vertikálně na střed buňky. Tabulka včetně předchozího odstavce nesmí být rozdělena na 2 stránky a bude zarovnaná horizontálně na střed stránky. Ohraničení tabulky zvýrazněte růžovou barvou.
13. Čárky v textu jsou z obou stran odděleny mezerou. Odstraňte všechny nadbytečné mezery.
14. Žlutě podbarvený text upravit na plně černé odrážky a zrušte podbarvení textu.
15. Z prvního odstavce pod obrázkem vytvořte popis obrázku ve tvaru „Obr. 1“. Font zvolte Arial, 12 b., tučné, s mezerou před odstavcem 12 b. a za odstavcem 24 b., při jednoduchém řádkování. Barvu písma zvolte RGB (230, 8, 77). Obrázek i popis budou vždy na stejné stránce. Obrázek včetně jeho popisku zarovnejte horizontálně na střed stránky.
16. Na samostatnou stránku za stránku s obsahem napište stylem Nadpis 1 „Seznam obrázků“ a vygenerujte pod něj tento seznam. Styl i barvu seznamu použijte stejně jako u obsahu.
17. Zapněte automatické dělení slov v textu. Dělení slov potlačte u nadpisů.
18. Na koncích řádků se nebudou vyskytovat jednopísmenné předložky a spojky „s, z, k, v, o, u, i, a“.

19. Jste zaměstnancem časopisu Růžová zahrada XYZ, který sídlí na Dobrovského 56, Lanškroun, 563 01. Svým zákazníkům podle souboru *Seznam klientů.xlsx* zasíláte v obálkách typu C5 (162 mm × 229 mm) katalog pro příští rok. Klientům, kteří během minulého roku nakoupili za více než 3 000 Kč, odešlete spolu s katalogem vzorek semen zdarma. Vytvořte dva soubory s obálkami, první bude pro klienty s dárkem a druhý pro ostatní. Adresu odesílatele umístěte 2 cm od horního i levého okraje obálky. Font použijte stejný jako pro adresáta, velikost písma upravte na 10 b. Adresu příjemce vložte 8 cm od horní hrany obálky a 13,5 cm od levé hrany obálky. Písmo zvolte Calibri 16 b. s jednoduchým řádkováním a mezerou za odstavcem 6 b. Na první řádek umístěte oslovení „Pan“, nebo „Paní“. Na druhý „Jméno“ a „Příjmení“, na dalším řádku bude „Ulice“ a na posledním „PSČ“ a „Pošta“. Mezera mezi PSČ a Poštou bude o velikosti dvou mezislovních mezer a Poštu upravte verzálkami (tato úprava platí i pro odesílatele). Obrázek ze souboru Rose.jpg umístěte 3 cm od pravé hrany obálky a 5,4 cm od horní hrany. Obrázek upravte na proporcionální šířku 5 cm a pro jeho oříznutí použijte elipsu. Výsledné soubory seřadte abecedně.
20. Na závěr aktualizujte obsah, soubory uložte a vytvořte z nich výsledná PDF.

①

	6					9	
1			2	7			4
		8	3		9	2	
	4	9		3		6	2
			4		6		
	7	1		2		4	5
		5	8		3	9	
3			6	2			5
	2						3

②

				1	8		
	6	4	2				5
	1			7			
	8				7		3
9		3				1	7
5			3				8
				8			4
	5				4	7	1
			7	9			

③

	7	8		6		1	5
	1		3		2		6
		1	6		5	8	
	2						9
		7	4		3	5	
	5		1		9		3
	8	6		3		2	1

④

		7			2		
				8		9	5
	9	6	4				
			3				
						7	8
	8	4		6		3	
	1	2			9		
			8			4	9
				4			1